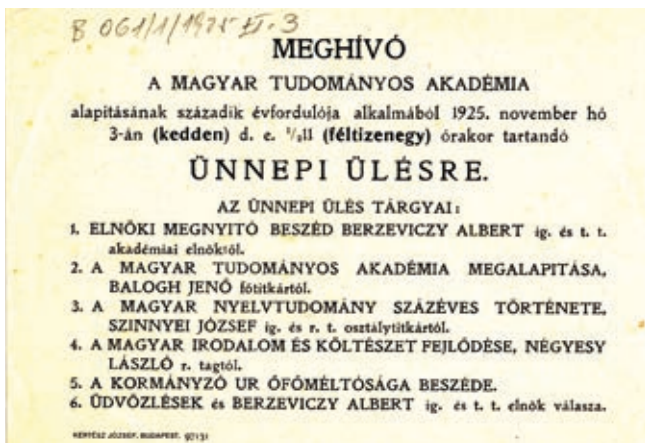

Meghívó a Magyar Tudományos Akadémia alapításának századik évfordulója alkalmából 1925. november hó 3-án (kedden) d. e. 1/211 (féltizenegy) óraker tartandó ünnepi ülésre*
Nyomtatvány, papír, 105 × 154 mm
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjtemény, Plakát- és Kisnyomtatványtár, B 061/1/1925.11.3

* Az ülés tárgyai: Berzeviczy Albert elnöki megnyitója; Balogh Jenő: A Magyar Tudományos Akadémia megalapítása; Szinyei József (1857–1943): A magyar nyelvtudomány százéves története; Négyesy László (1861–1933): A magyar irodalom és költészet fejlődése című előadása; Horthy Miklós beszéde. Üdvözlések és Berzeviczy Albert elnök válasza.

„Ezután Magyarország főméltóságú kormányzója a következő beszédben üdvözölte a M. T. Akadémiát: „Most száz esztendeje indult meg a magyar nemzet életének egyik legértelmesebb korszaka: a reform kor. Megindult Széchenyi István fellépésével, kinek első nagy cselekedete a Magyar Tudományos Akadémia megalapítása volt. Az ő örök érdeme, hogy felismerte ebben az intézményben a nemzet kulturális fejlődésének leghatásosabb eszközét. Mert nem állhatott volna meg a magyar Európa közepén nyelvének kipallérozása és művelődésének elmélyítése nélkül. Az Akadémia ekként nemzetmentő és nemzetépítő munkát végzett, midőn intézményesen folytatta Bessenyei [György (1746–1811)] és Kazinczy művét és megvetette alapját a tudományok rendszeres művelésének. Sok száz magyar elme szellemi munkáját fogja össze nemzeti összecszelekedetté a száz éves Akadémia. Innen van az, hogy a mai korszakos évfordulón az egész nemzet bensőséges szeretettel és oszlatlan elismeréssel fordul Akadémiánk felé, mely kiolthatatlanul beleszövődött a nemzet életébe. Magyarország nevében melegen üdvözlöm mai nemzeti ünnepünkön Tudományos Akadémiánkat és őszinte örömmel adok kifejezést afelett, hogy a népek szellemi együttműködésének nemes vágyától vezetve, a hazánkkal és művelődésünkkel rokonszenvező vagy az iránt érdeklődő nemzetek is szép számmal küldték el hozzánk kimagasló képviselőiket. Kérem a Mindenhatót, áraszsa áldását a magyar szellemi munka éltető forrására, a Magyar Tudományos Akadémiára.»”¹

1 Akadémiai Értesítő, 1925. október–november (36. kötet, 10–11. füzet), 280.

Kluger Zoltán: Előkelőségek a budapesti nemzetközi gyermekorvos kongresszuson*
Megjelent: Tolnai Világlapja, 1927. szeptember 21. (29. évf. 39. sz.), 5.
Nyomtatott fénykép, 121 × 188 mm
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

* A képen az elnöki tanácssteremben látható (1.) Sipőcz Jenő (1878–1937) főpolgármester; (2.) ifj. Bókay János (1858–1937) professzor; (3.) Arthur Schlossmann (1867–1932) német egészségügyi tanácsos, a kongresszus elnöke; (4.) Vass József (1877–1930) népjóléti miniszter; (5.) Scholtz Kornél (1871–1962) államtitkár; (6.) Gerlóczy Zsigmond (1863–1937) professzor; (7.) Dréhr Imre (1889–1936) államtitkár.

A falon Hunfalvy Pál Biczó Géza,¹ illetve Szabó József Wellmann Róbert által festett mellképe.²

1 Olaj, vászon, 79 × 63 cm, MTA Művészeti Gyűjtemény, ltsz. 160.
2 Olaj, vászon, 82,5 × 64 cm, MTA Művészeti Gyűjtemény, ltsz. 115.

Kinszki Imre: Rendőri egységek felvonulása a Ferenc József téren, 1932
Digitalizált fénykép
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjtemény, Budapest-képtár, N000080

1932 áprilisának végén 1200 rendőr vonult díszmenetben a Szent István bazilika elé, hogy ott búcsút vegyen nyugalomba vonuló lelképásztortól, Csizsárik János (1860–1936) címzetes püspöktől. A felvételen feltehetően a bazilikától elvonuló, az Akadémia székháza előtt, a Duna irányába elhaladó rendőri csapatok látszanak.

A fényképet a vészidőszak áldozatául esett Kinszki Imre (1901–1945) készítette. A zsidó származású Kinszki a *numerus clausus* miatt nem kezdte meg egyetemi tanulmányait; 1920-ban a Gyáriparosok Országos Szövetségénél kapott hivatali munkát.¹ Az intézmény 1917-ben vásárolta meg az Akadémia utca és a Vigyázó Ferenc utca sarkán álló ingatlant (amely egykor az István főherceg szálló volt, majd lakóház lett); 1927 és 1928 között pedig Hikisch Rezső (1876–1934) tervei alapján irodaházzá alakította át az épületet.² Kinszki, aki 1926-ban kezdett fényképezni, több felvételt készített az irattár – Vigyázó Ferenc utcára néző, első emeleti – ablakából (→ SESSIO 1.9).

Kinszki felesége és lánya mentette meg azt a barna bőrtáskát, amelyben a fényképész legjobban sikerült felvételeinek negatívjait gyűjtötte. Ezekből a negatívokból őriz hozzátéveleg 150 darabot a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteménye – köztük több olyan felvételt, amelyeken a harmincas évekbeli Ferenc József tér látható.

1 Serotta 2009: 7.
2 Nagy–Horogszegi 2011: 215.